

הכבוד הראשון של עמוס אדן

מאת אריה אבנרי

אלפים ליוו לפני כמה ימים את עמוס אדן ז"ל בדרכו האחרונה.

על אלה שבאו לחלוק למנוח את הכבוד האחרון נמנו, בין השאר, שרי ממשלה, חברי כנסת ראש עיריית חיפה, הרב הראשי של העיר, אישי ציבור נציגים בכירים של חברת החשמל והאגודה למען החייל וחברים רבים.

בדברי ההספד שנאמרו בהלוויה תואר אדן כאיש משפחה למופת, חכם ונעים הליכות, מנהיג אוטנטי של עובדים, אדם שפיו וליבו היו שווים ומעל הכול חבר במלוא משמעותה של המילה.

אילו התאפשר לעמוס לומר דברי סיכום באותו מעמד היה אומר, ללא ספק, לנוכחים שלא הכבוד האחרון שהם חולקים לו חשוב בעיניו אלא הכבוד הראשון שליווה אותו לאורך כל השנים ונשלל ממנו זמנית בשנות חייו האחרונות.

על עמוס אדן שמעתי לראשונה לפני שני עשור שנים כאשר כיסיתי ב"ידיעות אחרונות" את תחום יחסי העבודה ועקבתי מקרוב אחר דרכי התנהלותם של הועדים הגדולים במשק שישבו על ברזי המפתח והחזיקו לעיתים את המדינה בגרונה.

קבוצת הלחץ החזקה ביותר במשק באותה עת היה ארגון עובדי חברת החשמל שהטיל מורא ופחד על קברניטי המדינה וראשי ההסתדרות. בראשו עמד יורם אוברקוביץ המנוח שכיהן במקביל כמנהיג המחוז הדרומי הגדול וגילם באישיותו כוחנות חסרת פשרות על כל המשתמע מכך.

על פיו נשק כמעט כל דבר בחברה והערכת הייתה שהוא לא פועל בחלל ריק וחברי הועדים של החברה במחוז הדרום ובמחוז הצפון מתיישרים על פי הנורמות שקבע שחלקן היו שנויות במחלוקת וזכו לביקורת ציבורית נוקבת.

בהקשר לכך הייתי מודע גם למאבק הפנימי החריף ומתמשך שהתנהל לאורך זמן בין שני הועדים בחברה שהפכו לחלק בלתי נפרד מהנוף המחשמל.

נאמר לי שבראש מרחב הצפון של ארגון עובדי חברת החשמל עומד עמוס אדן וכממלא מקומו של יו"ר המזכירות הארצית וסברתי לתומי שאדן הינו דגם אנושי זהה מקביל לאוברקוביץ.

מי שהעמיד אותי על טעותי היה חברי הטוב עמי דוראון, עיתונאי בכיר ומוערך לשעבר שהפך להיות יועץ לארגון הארצי ובין השאר יעץ גם לעד הצפוני של החברה.

דוראון ביקש להסיר את הסטיגמה שדבקה בכל ראשי ארגון העובדים של החברה והציע לי להיפגש עם עמוס.

תוך זמן קצר הבחנתי שהוא אדם ישר, בעל ערכים ועקרונות שאינו הולך בדרכים עקלקלות שסללו אחרים והבנתי שהמאבק בין שני המחוזות מתודלק גם מתפיסות עולם שונות של שני המנהיגים אוברקוביץ ואדן.

נתתי לכך אף ביטוי בסיקור העיתונאי שלא היה לרוחו של אוברקוביץ. מדי פעם שוחחתי טלפונית שיחות עדכון וראיתי בו מקור אמין.

הפגישה האישית שלי הבאה עם עמוס הייתה לפני כארבע שנים, כאשר עסקתי עם אחרים בהקמתו של סניף מחוז הצפון של תנועת אומ"ץ שיש לי הכבוד לשמש כיו"ר הנהלתה.

פעם נוספת היה זה דוראון שהציע לי להסתייע בעמוס וכך עשיתי ולא הצטערתי על כך מאחר שידעתי כבר שהוא אדם שמכבד את הבטחותיו.

עמוס סיפר לי כי הוא גמלאי של חברת החשמל ומשמש בהתנדבות כיו"ר סניף מרחב הצפון של האגודה למען החייל והבטיח לסייע בכל דרך לאומ"ץ תנועה שעוסקת במאבק בלתי מתפשר בשחיתות השלטונית ופועלת למען החדרת ערכי המינהל התקין וטוהר המידות במדינה.

עמוס לא אכזב כדרכו וסייע לנו לארגן את אירוע פתיחת הסניף החדש באחד ממתקני האגודה בחיפה וגייס כמה חברים טובים לאומ"ץ.

תרומתו הגדולה ביותר הייתה, ללא ספק, הקשר שיצר לנו עם פליצה פלד איש בטחון לשעבר בעל רקורד מרשים וחבר ותיק שלו שנתמנה כאחראי על הקמת הסניף ותוך זמן קצר נבחר לשמש כמנכ"ל אומ"ץ, תפקיד שהוא משמש בו בהצלחה רבה עד היום.

עמוס לא הצטרף באורח אישי לתנועה מאחר שהיה טרוד בשנים האחרונות במאבק פנימי באגודה למען החייל נגד אישים מרכזיים באגודה שהחשידו אותו באחריות לאי סדרים בסניף הצפוני ופגעו בפומבי בשמו הטוב.

אומ"ץ טיפלה בנושא טעון ורגיש בזהירות רבה, ללא משוא פנים ובמירב האי תלות והאובייקטיביות מאחר שהמדובר הוא באחד הגופים הציבוריים האהודים במדינה.

בפגישות שהיו לי עם עמוס בתל אביב ובחיפה עיינתי במסמכים רבים שיצרו תמונה עגומה על מה שמתרחש באגודה שזוכה לגיבויה של מערכת הביטחון וניזונה מתרומות נדיבות בארץ ובחו"ל.

לא היינו על תקן של פוסקי הלכה אבל המידע שהגיע אלינו וחלקו גם פורסם בכלי התקשורת הצביע על התנהלות בעייתית במרכז האגודה, על משכורות מנופחות וחריגות לא מעטות מהמינהל התקין.

למרבה האירוניה דווקא על תופעות פסולות אלה הצביע עמוס לאורך שנים, הציץ כנראה יתר על המידה במה שמתרחש במרכז האגודה האהובה עליו ונפגע מכך באורח אישי כאשר נאלץ לוותר על תפקידו כיו"ר מרחב הצפון של האגודה.

עמוס הפגוע לא הרים ידיים וביקש לטהר את שמו באמצעות מערכה משפטית עיקשת שניהל נגד ראשי האגודה בסיועו של פרקליטו הנמרץ עו"ד אביעד ויסולי.

זמן קצר לפני מותו באיחור רב זכה סו"ס עמוס לטיהור שמו.

בית המשפט המחוזי בחיפה קבע על דעתם של שני ראשי האגודה למען החייל בעבר (אלוף במיל יצחק איתן) ובהווה (תת אלוף במיל אביגדור קהלני) כי בעת כהונתו של עמוס אדן במרחב הצפון התנהלותו הייתה תקינה וללא דופי.

כבודו הראשון הוחזר לו ושמו הטוב שזכה לו בצדק וביושר נחקק לצמיתות לא רק על גבי המצבה.

יהי זכרו ברוך